

Otřesné podmínky v nelegálních domovech seniorů: Asociace navrhuje kroky k jejich likvidaci

05. 09. 2026 POLITIKA A EKONOMIKA

Narůstající počet nelegálních poskytovatelů sociálních služeb nelze přehlížet s argumentem, že jde o důsledek nedostatečných kapacit či dlouhých čekacích lhůt, říká Horecký. Ilustrační foto: Magnific

Média v posledních měsících upozornila na několik zařízení, která seniorům poskytují sociální služby nelegálně a v nichž staří lidé žijí v nevyhovujících či dokonce otřesných podmínkách. Zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm začátkem prázdnin upozornil na tři z nich s tím, že jich ve skutečnosti může být mnohem více. Asociace poskytovatelů sociálních služeb (ČR APSS ČR) nyní představila sedm kroků s 23 konkrétními opatřeními, která mají pomoci tato zařízení odhalit a zavřít.

**Pojistěte se
proti nechtěným
suvenýrům**

*Sleva platí od 20. 5. 2026 do 20. 9. 2026.

Jistíme vás. To je jisté

**30%
sleva**

„V posledních deseti letech jsem navrhoval několik dílčích opatření k řešení problematiky nelegálních poskytovatelů sociálních služeb. Bohužel bez výraznější odezvy. Nyní předkládám souhrnný návrh zcela konkrétních kroků. Ministerstvo práce a sociálních věcí na ně může říci ano, ne, nebo navrhnout něco jiného,“ uvedl Jiří Horecký, prezident [Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR](#), na jejím webu.

Otřesné příklady „péče“

U nelegálních poskytovatelů podle něj nejde jen o konkurenci registrovaných zařízení. „Představují především riziko pro seniory, osoby se zdravotním postižením a další zranitelné osoby. Ti mohou zůstat bez péče odpovídající standardům kvality, potřebného personálního zajištění, zákonné kontroly a ochrany svých práv,“ upozorňuje Horecký.

Konkrétní prohřešky popsal nedávno Schorm na webu [Veřejného ochránce práv](#). Například v jednom ze zařízení, které navštívil jeho tým, laičtí pečující opakovaně podávali psychofarmaka, aby utlumili projevy klientů. O jejich použití někdy rozhodovali sami, lék navíc mohli dostat i klienti, kterým ho nepředepsal lékař.

V dalším měla část koupelen a toalet místo dveří jen závěs. O hygienu klientů a výměnu inkontinenčních pomůcek na vícelůžkových pokojích pečovali asistenti před zraky ostatních klientů. A ještě v dalším Schormův tým viděl následující scénu: „Lidé, kteří měli potíže s polykáním, dostali k obědu francouzské brambory rozmixované dohromady s čočkovou polévkou. Tento oběd obdrželi v plastové lahvi Rajec se savičkou.“

Důslednější kontrola příspěvku na péči

APSS ČR nyní navrhuje důslednější kontrolu využívání příspěvku na péči a příjmů z poskytované péče. Součástí opatření má být také jednoduchý způsob, jak si veřejnost ověří, zda má konkrétní poskytovatel potřebná oprávnění. Podle asociace by se měl vytvořit veřejný portál a jednotné, snadno ověřitelné označení registrovaných sociálních služeb.

Posílit by podle Horeckého se měla také aktivní kontrola nelegálních poskytovatelů. Kraje by neměly spoléhat pouze na podněty veřejnosti. Aktivně musí sledovat nabídky služeb, které se například pod označením „bydlení s péčí“, „seniorské bydlení“ či „24hodinová asistence“ mohou pohybovat

mimo zákon. „Zapojit by se měly rovněž obce, obce s rozšířenou působností, praktičtí lékaři, nemocnice, zdravotní pojišťovny a další instituce. Podezřelou službu mohou včas zachytit,“ zdůraznil Horecký.

Ochrana klientů především

Asociace zároveň požaduje, aby se jasně a srozumitelně vyjasnilo, co už představuje nelegální poskytování sociální služby. Volá také po otevření odborné debaty o rozšíření pravomocí státu a krajů při zásahu proti těmto subjektům. „U nelegálních pobytových zařízení je přitom nutné zajistit, aby jejich případným uzavřením nebyli ohroženi lidé, kteří jsou na poskytované péči závislí,“ zdůraznil Horecký.

Cílem navrhovaných opatření není podle asociace omezovat rodinnou, sousedskou ani jinou neformální péči. Mají zabránit tomu, aby se instituty určené pro neformální pomoc, běžné bydlení nebo podnikání zneužívaly k soustavnému nezákonnému poskytování sociálních služeb. Ochrana klientů přitom podle asociace musí mít přednost před samotným postihem nelegálního poskytovatele.

„Narůstající počet či opakované případy nelegálních poskytovatelů nelze přehlížet s argumentem, že jde o důsledek nedostatečných kapacit či dlouhých čekacích lhůt. Ano, i toto je selhání státu, nesmí se však stát jeho omluvou,“ dodal Horecký.

Mohlo by vás zajímat

[Konec operací rakoviny na okrese. Vojtěch tlačí péči do center, regiony se bojí o nemocnice](#)

Co navrhuje asociace

[Kompletní připomínky asociace](#) obsahují například následující body:

- Je nutné, aby se kontrolní činnost Úřadu práce ČR zaměřila zejména na případy, kdy je jedna osoba vedena jako asistent sociální péče u více příjemců příspěvku na péči. Jde o rizikový indikátor pro kontrolu (nikoli automatický důkaz porušení zákona).
- U rizikových subjektů se musí kontroly (krajských úřadů) provádět opakovaně. Zejména pokud po první kontrole dojde pouze formálně ke změně názvu, právního subjektu nebo označení činnosti.
- Měl by vzniknout jednotný meziresortní postup pro případy, kdy se u jednoho subjektu prolíná sociální péče, zdravotní péče, ubytování, stravování a živnostenské služby.
- Je třeba prověřit možnosti účinnějšího postupu v případech, kdy je příspěvek na péči prokazatelně využíván k financování nelegálně poskytované služby. A to včetně případné změny zákona.
- Je vhodné posoudit zvýšení sankcí za opakované neoprávněné poskytování sociálních služeb.

Václav Dvořák